

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 123 (1123) • Четвер, 6 липня 1995 року • Ціна договірна

Україна знайшла нафту. В Татарстані

У Києві підписано угоду про створення українсько-татарської транснаціональної фінансово-промислової нафтової компанії «Укртатнафта» відповідно до угоди між урядами України та Татарстану на базі АТ «Кременчукнафтогазсинтез» (Кременчуцький нафтопереробний завод).

Як повідомляє Інтерфакс-Україна, документ підписали в.о. віцепрем'єра України Ігор Міткоков і перший заступник прем'єр-міністра Татарстану Равіль Муратов.

Кожна із сторін володіє 50 відсотками акцій статутного фонду, який оці-

нюється в більш як 1 млрд доларів. За словами Р. Муратова, «Укртатнафта» — акціонерне товариство закритого типу, місце його реєстрації — українське місто Кременчук.

Плановано, що «Укртатнафта» перероблятиме не менш як 8 мільйонів тонн високоосірчистої (із вмістом сірки 3,5 відсотка і більше) татарської нафти щороку і випустить в Україні 54 види нафтопродуктів. Також підкреслювалося, що уряд Татарстану не ставить основним завданням одержання прибут-

ку одразу і на першому етапі провадитиметься реконструкція Кременчуцького нафтопереробного заводу, а також виділятимуться кошти на розвиток інфраструктури з розвідки і видобутку нафти в Татарстані. З татарського боку основними засновниками компанії стали «Татнафта», Держкомітет з приватизації держмайна з акціями низки підприємств хімічної промисловості, у тому числі й «Татнафтохімінвестхолдинг», «Татнафтопром».

Майбутнє Європи і світу залежить від нас

У столиці Канади 4 липня розпочала роботу чергова Четверта сесія Парламентської асамблеї (ПА) Організації за безпеку і співробітництво в Європі, в якій беруть участь парламентські делегації країн — членів ОБСЄ, а також делегації Японії, Ради Європи, Західноєвропейського союзу, Північно-Атлантичної асамблеї та інших міжнародних організацій.

Сесія має виробити і прийняти ряд важливих для майбутнього Європи і світу рішень з питань політики і безпеки, економіки, науки, технології і навколишнього природного середовища, розвитку демократії, прав людини і гуманітарної політики.

Активну участь в роботі ПА бере парламентська делегація України на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом. До складу делегації входять народні депутати України Володимир Бутківський, Ігор Остап, Ніна Марконська.

4 липня розпочалися також зустрічі по лінії двосторонніх контактів. Зокрема, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся зі спікером палати громад парламенту Канади Жільбером Параном та Верховним комісаром ОБСЄ Максом ван дер Стулом.

Україна й Німеччина — близькі партнери

Сьогодні закінчується офіційний візит Президента України Леоніда Кучми до Федеративної Республіки Німеччина. У Бонні Президент зустрічався з українськими журналістами. За його оцінками, переговори показали, що в Україні Німеччина хоче бачити близького партнера й готова співпрацювати і в політиці, і в економіці. Привітний кшталт Німеччини потрібний нашій країні. Але він приїде до нас, вважає Леонід Кучма, за умови політичної стабільності, створення законодавчої бази. Він наголосив, що Німеччина готова допомагати Україні й у питаннях захисту АЧЕС.

Президент повідомив, що під час переговорів йшлося і про відносини України з Росією, у доброму розвитку яких заінтересована й Німеччина.

На переговорах порушувалося також питання європейської безпеки. Розмова з цього приводу відбулася з міністром закордонних справ ФРН Клаусом Кінкелем.

На зустрічі з журналістами Леонід Кучма торкнувся питання грошової реформи в Україні. Він висловив надію, що грівно буде введено ще цього року. З огляду на зневіру людей в нашій валюті загнати цей процес ми не маємо права, сказав Леонід Кучма. Президент назвав суму стабілізаційного фонду: 3 мільярди доларів.

З ОФІЦІЙНИМ ВІЗИТОМ ДО США

Згідно з планом двостороннього співробітництва між військовими мовствами України та Сполучених Штатів Америки з 5 по 11 липня проходить офіційний візит міністра оборони України Валерія Шмарова до США.

Під час перебування української військової делегації в Вашингтоні та інших містах передбачено провести ряд зустрічей з офіційними особами держави, в ході яких буде обговорено ряд питань, пов'язаних з подальшим поглибленням та розвитком співробітництва у військовій галузі України.

Планується також відвідання військових частин та конверсованих оборонних об'єктів.

ГАРНО в лузі чи степу, га? Як по мені, ліпше ніде й нема. Одна біда — косою та граблями особливо не розмахнешся — хоч як силкуйся. Ми все думали: ось прийде тхось добрий і дасть нам гарні машини, чудове насіння...

Приходили. Забирали наш урожай — за копійки чи й за так. А ми, селяни, залишалися з доісторичними граблями. Коли ж і «давали» трактори чи комбайни, то часом такі, що вигідніше косою орудувати. Дехто хотів би, щоб селяни й надалі гулилися: дайте!.. Та інші часи настають. Рости, галузко моя зелена, і не гнись!

Наша країна багата щед्रोю землею й умілими людьми. Вони здатні творити розумні машини, ростити ясні хліба й розкішні трави. І ти будеш творити! І стане селянин — як і личить трудівникові землі — великою людиною! Щедро годуватиме країну, сам житиме достойно! (Матеріали з проблем села читайте на 8-й стор.).

Фото Зеновія КОВАЛЯ.

У тебе, внучку, все буде інакше!

Кримський парламент проголосував за відставку Сергія Цекова

У середу, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», за відставку голови парламенту Автономної Республіки Крим проголосували 54 депутати при 35 голосах проти й 2, які утрималися (голосував 91). Усього у кримському парламенті 98 депутатів.

Вранці 55 з 94 депутатів Верховної Ради Криму проголосували за включення до порядку денного сесії питання про відставку голови ВР Сергія Цекова.

Депутат кримського парламенту Михайло Бахарев, який виступив на засіданні, вважає, що тільки на основі міжфракцій-

ної угоди можлива «реанімація» нинішнього складу Верховної Ради Криму, і якщо цей шанс не буде використано, залишиться тільки один шлях — саморозпуск, бо парламент не буде працездатний.

На думку М. Бахарєва, треба вибрати нового голову парламенту, а потім — на основі міжфракційної угоди — обрати новий склад президії.

На засіданні сесії почалося висування кандидатур на пост голови парламенту.

Парламентська хроніка

Хто — в ліс,
хто — по дрова...

Вечірнє засідання 4 липня

І на вечірньому засіданні не вдалося зібрати потрібного кворуму — не вистачило буквально кілька голосів: депутатські групи «Державність», «Реформи» і фракція Руху відмовилися реєструватися. Отож з певністю можна сказати єдине: «блокада» сесії з боку сил, що називають себе національно-демократичними, триває.

Оскільки така поведінка суперечить Регламенту роботи Верховної Ради, головуючий оголосив призупинити тих депутатів, які, по суті, бойкотують роботу українського парламенту.

Описав подорожні спільне засідання комісії Верховної Ради. На його розгляд вніс проект закону про декларацію доходів і майна громадян. І хоча дехто з народних обранців пробував повести конструктивну розмову, інша частина вправлялася в ораторський мистецтво на вільні теми.

Словом, хто — в ліс, хто — по дрова. Хоча варто задуматися над тим, а чи треба так постійно і наполегливо підкидати дровець у вогнище політичної дестабілізації?

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Маш 50 мінімальних
зарплат? Декларуй доходи!

Ранкове засідання 5 липня

Вно розпочалося рестраєсія 270 народних депутатів і розглядом питання про доцільність трансліценсних засідань. Однак рішення так і не було прийняте. А час депутати згадали, тому, на пропозицію О.Ткаченка, який головував на засіданні, до кінця тижня парламент працюватиме за подвійним режимом.

Депутати розглядали питання про декларувannya майна і доходів фізичних осіб. Як відомо, на розгляд депутатів було подано три проекти — від народного депутата Степана Хмари, від Кабінету міністрів України і від депутатів Соціалістичної фракції парламенту. Законопроекти, коли принципово, відрізняються один від одного щодо суб'єктів декларувannya доходів і майна. С.Хмара пропонував, щоб декларували доходи всі фізичні особи, Кабінет міністрів виступав за те, щоб почали декларувати доходи всі, хто одержує 50 мінімальних зарплат, Соцфракція вважає, що декларувати доходи мають вищі службові особи в державі, власники статутних капіталів, комерційних структур та їхні родичі. Бурхливе обговорення законопроектів завершилося поєднанням голосуванням. За проект С.Хмари висловилися 135 народних депутатів із 322 зареєстрованих, за проект Кабінету міністрів проголосували 252 народні обранці. На завершення розгляду цього питання С.Хмара сказав, що не бажає бути прикріптим і тому не працюватиме спільно з авторами іншого проекту над його вдосконаленням. На його думку, проект Кабінету міністрів має зовсім іншу ідеологію.

Світлана ПИСАРЕНКО.

У кого в руках ЗМІ,
у того в руках і ми

КІЛЬКА місяців тому законопроект про захист інформаційного простору України, розроблений Комісією законодавчої, забезпечення свободи слова та засобів масової інформації, було передано на громадське обговорення. Нині обговорення (часом величезні емоції) завершилися. Що далі? Слово — голові підкомісії органів масової інформації Степанові ТКАЧЕНКУ:

— Справді, було багато емоцій, але, на мій погляд, це краще, аніж байдужий спокій. А якраз владні структури — спокійні, у них, мова, до захисту інформаційного простору руки не доходять, бо коштів нема. Не коштів тут не вистачає, а концепції, ідеології цієї справи. Митрополит Київський на обговоренні гарно сказав: не вірте, що преса є четверта влада, вона перша, бо першу було Слово. Держава зобов'язана це розуміти, візьміть

Францію чи Росію за їх ідеологію захисту державної мови та її носіїв. Це велика політика, це, зрештою, і є захист державних інтересів. І тільки у нас керівники цього соромляться. Ось тому й коштів нема. Через те й обговорення було емоційним.

— Пов'язуючи захист інформаційного простору з захистом насамперед державної мови — чи не порушуємо при цьому права носіїв інших мов?

— Питання одне з найважливіх. Адже ми

мусимо захищати мову, на знищення якої протягом 300 років було видано 28 указів. Тому сьогодні державну мову треба захищати не лише законодавчо, а й декретами уряду, Президента, пільги потрібні. А дискримінації не буде, бо у нас прекрасний закон про мови, де все це відрегульовано. Але є інша проблема. Чому у нас часто «благополучніші» російськомовні видання? Часом не вся річ, що «кращі» — тому, у тім, хто їх фінансує, тут очевидний лобізм і захоплення захищеного інформаційного простору. Знову ж таки, слово — це політика, не буде захищено слово, не буде захищена держава, у чій руках ЗМІ, у тих руках і ми всі, митрополит правду казав.

— В якій стадії нині праця над законопроектом?

Ми підключили до роботи юристів, шліфувемо, щоб було якраз не емоційне, а юридично унормоване поняття інформаційного простору та його захисту.

Маємо й певне нерозуміння з боку Мінкомісії, Мінфіну: мовляв, от ви хочете захистити журналістів, чи матеріально, а за чий рахунок? Та ні за чий — просто у нашому КЗПП раніше не була врахована специфіка праці журналістів, чия смертність на другому місці після шахтарів, а редактори часто доживають не до пенсії, а лише до інфаркту на ниві протресу...

Записав Віталій ЖЕЖЕРА.

У фракціях і депутатських групах

Справа не в проводирях.
У шляхах, якими нас ведуть

НА ОДНОМУ з останніх засідань члени депутатської групи «Центр» обговорювали шляхи реформування вищої законодавчої і виконавчої влади та налагодження між ними тісної співпраці. Погляньмо на ці проблеми з «Центру» флітським народним депутатом, заступником керівника групи Михайлом СІРОТА.

— Ефективність діяльності нового складу Кабінету міністрів залежить, напевно, не лише від появи нових персон в урядовій лоді. Яких саме змін, на думку центрів, має зазнати вища виконавча влада, щоб працювати чітко і плідно?

— Насамперед позбутися три, або й чотириразового дублювання: апарат Кабінету міністрів, Адміністрація Президента, окремі міністерства. Це багаторазове дублювання не дає можливості ефективно відпрацювати рішення. Мало того, з найважливіших питань, від яких прямо залежить стан нашої економіки, претиріють, доля держави, уряд і адміністрація, можуть мати три-чотири різні думки і, відповідно, застосовують стільки ж варіантів їх реалізації, що, зрозуміло, призводить до єдиного результату: справа з мертвої точки не рухається.

— Як її зрушити?

— Це не дуже складно. Просто треба, щоб кожна структура виконавчої влади займалася тільки її належними функціями. Кабінет міністрів — секретаріат, а управлінські функції від нього зняти й передати міністер-

ствам. Адміністрація Президента, очевидно, має зайнятися організацією роботи Президента, плюс комісії з нагород, помишувань, протоколів. Одне слово, робити все, що стосується діяльності глави держави, а не видавати укази. (В принципі їх повинні готувати в Кабінеті міністрів).

На думку членів нашої групи, завдання і непотрібна розкіш для держави така кількість міністрів, яку має Україна: 27 міністрів і 22 комітети. Можна спокійно скоротити їх до 17—18 міністрів, котрі працювали б за функціональним, а не галузевим принципом.

Безсумнісно, потрібно уникати роботи за сумісництвом: міністром і народним депутатом. І ті, і ті обов'язки надзвичайно серйозні, отже, або... або. Єдиний вихідок можна зробити для майбутньої посади (принаймні її пообіцяв ввести новий Прем'єр) віце-прем'єр-міністра у зв'язках з Верховною Радою.

— На засіданні групи ви говорили і про зміни в структурі найвищої законодавчої влади.

Так, Верховна Рада, на думку центрів, також має скоротити чис-

ло комісій. Не таємниця, що деякі з них утворено не під інтереси держави, а під певних осіб. Мають, доцільно визначити 7—8 основних напрямів діяльності і відповідно до них сформувати відповідні комітети. Це було б багато ефективніше порівняно з нинішньою структурою ВР.

Сьогодні, на жаль, у роботу парламенту вносить розлад принцип партійного підходу, що спрацював під час вибору і голів комісій, і керівників Верховної Ради. Якби ми його уникли, було б менше політичних утилітарів, що гальмує законодачу діяльність. Нам «Центр» послідовно виступає за конструктивну співпрацю з лівими і правими. Якщо виконавча і законодавча влада також оберуть принцип співпраці, а не протиставлять, то складна ситуація в суспільстві швидко почне поліпшуватися. Тоді буде можливість для створення програми виходу з кризи. Програми конкретної — з пріоритетними напрямками діяльності (скажімо, нині потрібно вкладати кошти в теророб, легку промисловість, де швидко віддає). Державні фінансування, виконавчими, термінами виконання тощо. Її треба довести до відомо не тільки урядовцям чи депутатам, а й до кожного громадянина держави, щоб кожен зрозумів свою роль і місце, щоб разом з нами побачив, як можна вибратися з цієї ситуації. Іншого шляху з лабіринту проблем «Центр» не бачить. Іншим зблуккає навіть досвідчений проводир.

Розмову веде Людмила КОХАНЕЦЬ.

Держава без народу — то територія для інших держав

Звернення директорів підприємств і керівників управлінь

Раніше трудівники були переконані, що держава стоїть на сторожі їхніх інтересів, бо заробітну плату сплачували в першу чергу. Та Президент України Л. Кучма своїм Указом від 16.03.95 р. «Про заходи до нормалізації платіжної дисципліни в народному господарстві України» виплату заробітної плати зробив другорядним питанням. У результаті заборгованість замовників за виконані поставки і роботи не дає можливості колективам вчасно сплачувати заробітну плату і вчасно розраховуватися з бюджетом, а це призводить до того, що на підприємствах, які ще тримаються на

плаву, «завдяки» цьому Указові відбувається падіння й так низького рівня виробництва, зростає кількість безробітних.

Запровадження додаткових штрафів, пені та інших податкових платежів (як найнаочніший приклад: той самий податок на землю, який збільшився у 20 разів згідно з Постановою Верховної Ради України «Про державний бюджет», що вишила 7.05.95 р.) або зобов'язання робити прерахунок, починаючи з 1.01.95 р.) зашляхили підприємства без оборотних коштів і підвели до останньої межі — банкрутства. Тому ми переконані про-

симо перелятати вищезгадані питання, бо держава без народу — то територія для інших держав. А для поліпшення економічного становища України нам необхідні Праця, Порядок, Порядність. Нам потрібні банківські кредити, за які сплачуватимемо від 3 до 10 відсотків, бо

В. ПОПОВ, колективне підприємство «Рибкомплекс», В. ЛАНДИН, спеціалізований ремонтно-будівельне управління «Донецьководоканал», Я. МАРТИНОВ, управління гасіння териконів, В. ПАНАРІН, Кіровоградське РВУ, А. ПОЛІЩУК, АТ «Донецьк», І. КАРАСЬОВ, автобуса № 2, А. ОСМАН, шахтобудівне управління № 2, Л. КОВАЛЕНКО, Донецький завод іграшок, П. ТОКАРЕН, Рутченківський деревообробний комбінат, А. ФІЛАТОВ, шахтобудівне управління № 6, С. КУРГАНСЬКИЙ, ДВУ №17, В. КОМОВ, будівельне управління № 550.

ПОСТАНОВА

ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про встановлення стипендій Верховної Ради України курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів

З метою підвищення престижу військової служби та морального і матеріального заохочення здобувачів військової освіти курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів Верховна Рада України постановляє:

1. Заснувати для курсантів і слухачів вищих військово-навчальних закладів та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів (далі — курсанти), що призначення стипендій курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів, які виявили особливі успіхи в навчальній і науковій діяльності та зразкову військову дисципліну, 54 стипендії Верховної Ради України, в тому числі:

44 стипендії курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів Міністерства оборони України та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів, з них для курсантів — 38 стипендій і для слухачів — 6 стипендій;

три стипендії курсантам і слухачам вищого військово-навчального закладу Державного комітету у справах охорони державного кордону України, з них для курсантів — дві стипендії і для слухачів — одна стипендія;

дві стипендії курсантам вищого військово-навчального закладу Національного гвардієцького училища внутрішньої безпеки України;

п'ять стипендій курсантам вищого військово-навчального закладу Служби безпеки України і відповідного факультету вищого навчального закладу.

2. Установити такі розміри стипендій Верховної Ради України:

для курсантів вищих військово-навчальних закладів та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України — у розмірі їх повний грошовий утримання;

для слухачів цих навчальних закладів — у розмірі їх грошового

утримання з підвищенням на 100 відсотків їх посадового окладу.

3. Затвердити Положення про порядок призначення стипендій Верховної Ради України курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів (додається).

4. Установити, що призначення стипендій курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів проводиться Постановою Президиуму Верховної Ради України щорічно з 1 вересня на один навчальний рік за наслідками екзамінаційних сесій за поданням міністра оборони України, голови Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Командуючого Національного гвардієцького училища внутрішньої безпеки України, голови Служби безпеки України, погодженими з Комісією Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки.

5. Міністерству освіти України та іншим міністерствам, що мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади, на кафедрах (факультетах, відділеннях) військової підготовки яких здійснюється підготовка офіцерських кадрів, сприяти Міністерству оборони України і Службі безпеки України у відборі і установленню порядку кандидатів на отримання стипендій Верховної Ради України.

6. Кабінету Міністрів України щорічно при розробці проекту державного бюджету передбачити додаткові бюджетні асигнування, необхідні для виплати стипендій Верховної Ради України курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ, 23 червня 1995 року.

ПОЛОЖЕННЯ

Про порядок призначення стипендій Верховної Ради України курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів

1. Стипендії Верховної Ради України (далі — стипендії) призначаються курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів, які виявили особливі успіхи в навчальній і науковій діяльності та зразкову військову дисципліну.

2. Кандидати на отримання стипендій висуваються вченими (педагогічними) радами вищих військово-навчальних закладів Міністерства оборони України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Національного гвардієцького училища внутрішньої безпеки України та вищих навчальних закладів України, які мають кафедри (факультети, відділення) військової підготовки, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів з числа курсантів, які навчались у другому курсі і слухачів — з другого року навчання.

3. Міністерство оборони України, Державний комітет у справах охорони державного кордону України, Національне гвардієцьке училище внутрішньої безпеки України установлюють порядок подання кандидатів на отримання стипендій вищими військово-навчальними закладами та кафедрами (факультетами, відділеннями) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів для них не більше однієї стипендії на факультет;

порядок виплати стипендій курсантам і слухачам.

4. Міністерство оборони України та Служба безпеки України уста-

новлюють квоти на стипендії курсантам і слухачам вищих військово-навчальних закладів, які знаходяться у їх віданні, та кафедр (факультетів, відділень) військової підготовки вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку офіцерських кадрів для них. Визначення квот на стипендії Міністерством оборони України проводиться з урахуванням пропорцій видів Збройних Сил України і військових округів, виходячи з потреб у підготовці спеціалістів з пріоритетних напрямів.

5. Списки кандидатів, які отримали рекомендації вчених (педагогічних) рад вищих військово-навчальних закладів та вищих навчальних закладів України, на кафедрах (факультетах, відділеннях) військової підготовки, яких здійснюється підготовка офіцерських кадрів, направляються відповідно до Міністерства оборони України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Національного гвардієцького училища внутрішньої безпеки України, Служби безпеки України на підставі рішень вчених (педагогічних) рад вищих навчальних закладів України до Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки до 1 серпня поточного року.

6. За поданням Міністерства оборони України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Національного гвардієцького училища внутрішньої безпеки України на підставі рішень вчених (педагогічних) рад вищих навчальних закладів України Президиум Верховної Ради України може достроково позбавити курсантів і слухачів стипендій.

Пишемо нову Конституцію України

Порушив Основний Закон? Відповідай!

Які ж правові засоби охорони Конституції?

У Конституції України, безперечно, мають бути передбачені механізми, які забезпечуватимуть перевірку конституційності будь-якого закону (окрім того, який прийнято референдумом) та будь-якого іншого нормативного акту органами, які займають самостійні місця і організовані відокремлені від інших гілок влади.

Специфіка органів, покликаних охороняти Основний Закон, полягає в тому, що їх діяльність має комплексний характер і здійснюється однопрофільними інститутами, які мають різні функції в охороні Конституції, але об'єднані вони спільною метою. Іншими словами, ці органи мають особливу юрисдикцію, застосовують відповідну процедуру, що ризиків від адміністративного контролю.

За сучасних умов конституційний контроль, представлений головним чином трьома видами органів: загальними судами, конституційними судами та конституційними радами.

Створюють і спеціальні органи загального й фінансового контролю (лічильна палата, генеральні контролери, генеральні аудитори), на яких покладають контроль за фінансовою діяльністю міністерств, державних установ та ін.

Зрозуміло, що правові засоби охорони Конституції України не можуть бути прямим аналогом системи конституційного контролю, що діє в якійсь певній країні. Вони мають відповідати засадам правової держави, міжнародним стандартам, позитивним нормативним традиціям України і в той же час — забезпечувати найвищу юридичність Конституції і бути ефективним гарантом дотримання прав людини.

У проекті Конституції України функцію охорони Конституції доцільно покласти на Конституційний суд України, Генеральну прокуратуру України, Уповноваженого з прав людини (можливо, також і на Контрольну палату (комісію) Верховної Ради), присвятивши цим органам спеціальний розділ. Особливо треба передбачити, що в розділі, крім обов'язку виконувати функції, компетенцію, порядок утворення цих органів, гарантії їхньої незалежності. Що ж до безпосередньої їхньої діяльності, то вона має бути врегульована відповідними конституційними законами.

Говорячи про компетенцію Конституційного суду, перш за все треба зазначити, що в сучасному конституційному праві цей суд не розглядає як орган судової влади. Його компетенцією може бути поділено на загальну і виняткову. Загальна полягає в тому, що Конституційний суд розглядає справи відповідно до Конституції і конституційних законів, актів інших актів Верховної Ради; Конституції та законів Автономної Республіки Крим; указів Президента; актів

Кабінету міністрів; актів міністерств та інших керівників центральних органів виконавчої влади; актів обласних (земельних) виконавчих комітетів; актів місцевого самоврядування. В Конституції має бути вказано перелік службових осіб, які мають право порушувати відповідні клопотання перед Конституційним судом.

Виняткова компетенція полягає в тому, що Конституційний суд робить висновок про дотримання Конституції Президентом України, Прем'єр-міністром, іншими службовими особами, яких безпосередньо законодавчо владі. Рішення Конституційного суду мають загальнообов'язковий характер. Склад Конституційного суду утворюється на паритетних принципах законодавчої владою та Президентом.

Дискусією залишається питання — чи мають право загальні або господарські суди безпосередньо звертатися до Конституційного суду, коли вважають, що закон, відповідно до якого якого справу має бути розв'язано, суперечить Конституції або іншим законам. Видється, що таке право може бути надано суду за умови розвиненої правової системи.

Щодо місця прокуратури в системі поділу влади, ми виходимо з того, що: а) підпорядкування прокуратури виконавчій або судовій владі в даний момент може зруйнувати систему «трикутника» і «протина», що склалася в державі; б) жоден з наявних державних органів не може керувати на собі наділену функцію прокуратури за виконанням законів учасниками суспільних відносин; в) реалізації вимог повного розкриття правосознання потенціалу прокуратури як гаранта законності й Конституції.

При цьому посилення правослазничого потенціалу прокуратури може бути забезпечено шляхом усунення пріоритетів загальнонагальної діяльності на користь захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина і насамперед слабо захищених громадян, прямого закріплення її обов'язку наглядачати за відповідністю дій учасників актів конституційним правам і свободам людини і громадянина.

Необхідно також відкинути міркування щодо «віднаслідковості суду прокуратури» та прагнення розглядати прокуратуру як елемент судової влади, що впливає звідси. Судова влада має здійснюватися тільки через суд. Але це не означає, що за відсутності механізмів, що забезпечують відповідність законної рішень судової влади як індивідуальних актів застосування права.

Виходячи з цього, Конституція має закріпити єдність прокурорського нагляду і таку його компетенцію: нагляд за відповідністю Конституції і законам України правових актів і дій органів виконавчої влади і місцевого самоврядування; нагляд за дотриманням консти-

туційних прав і свобод громадян; нагляд за виконанням законів органами, які провадять оперативну розшукову діяльність, і попереднє слідство; підтримка державного обвинувачення в суді і захист в суді майнових та інших інтересів держави, а також нагляд за відповідністю законів у міськх виконання законів кримінального покарання, а також застосування інших заходів примусового характеру. Навряд чи доцільно визначати підслідність справ, розслідуваних прокуратурою. Інша річ, що прокурор має бути наділений правом прийняти у своє провадження будь-яку кримінальну справу. Конституції доцільно зберегти принцип єдиності в органах прокуратури і призначення Генерального прокурора України Верховною Радою України за спільним поданням Президента України і Голови Верховної Ради України.

Уповноважений з прав людини — посадова особа, яку призначають відповідно до Конституції з метою посилення гарантій державного захисту прав і свобод людини, сприяння дотриманню і повазі його прав і гідності. Уповноважений розглядає скарги щодо порушення прав і свобод, установлених міжнародними актами і договорами, учасником якого є Україна, і Конституцією України. Рішення Уповноваженого щодо конкретної скарги мають для відповідних органів і службових осіб рекомендаційний характер, але він має право звернутися до загального суду із заявою на захист прав і свобод особи, порушених діями або рішеннями державного органу, органу місцевого самоврядування або їхніх службових осіб, а також брати участь у процесі за встановленими формами. Важливо передбачити право Уповноваженого звертатися до Конституційного суду, коли той чи інший закон порушує права і свободи людини.

Правильне окреслення місця цих органів у проекті Конституції України має докорінне значення для визначення їхньої сутності, функцій, правового статусу, організаційної побудови, форм і методів діяльності. Прорахунок у визначенні правової природи органів, покликаних охороняти Конституцію, безсумнісно до того, чи спричинять вони приниження їхньої соціальної ролі, або, навпаки, надміру розширення повноважень, здатні викликати небезпечні наслідки як для громадян, так і для суспільства в цілому, бо припускають значення принципу верховенства права і положень Конституції, які мають найвищу юридичну силу.

Василь ТАЦІЙ,
академік Академії правових наук України, член Конституційної комісії України;

Юрій ГРОШЕВ,
академік Академії правових наук.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Північнокримську експериментальну економічну зону «Сиваш»

З метою вироблення нових підходів до здійснення економічних реформ в Україні, сприяння розвитку позитивних економічних процесів, впровадження нових форм підприємницької діяльності постановляю:

1. Підтримати ініціативу Кабінету Міністрів України і створити в порядку експерименту строком на п'ять років Північнокримську експериментальну зону «Сиваш» в адміністративних межах міст Кіровоградської, Армянської та Красноперекської району Автономної Республіки Крим.

2. Установити, що керівним органом Північнокримської експериментальної економічної зони «Сиваш» є Адміністрація Північнокримської експериментальної економічної зони «Сиваш».

3. Призначити головою адміністрації Північнокримської експериментальної економічної зони «Сиваш» КУНІЩА Сергія Володимировича — голову Красноперекської міської Ради.

4. С.Куніщину подати у двотижневий строк Кабінету Міністрів України проект Положення про Північнокримську експериментальну економічну зону «Сиваш».

Кабінету Міністрів України в місячний строк розглянути і затвердити Положення про Північнокримську експериментальну економічну зону «Сиваш».

5. Міністерствам, іншим центральним органам державної виконавчої влади України, уряду Автономної Республіки Крим надавати відповідну допомогу в проведенні визначеного цим Указом експерименту.

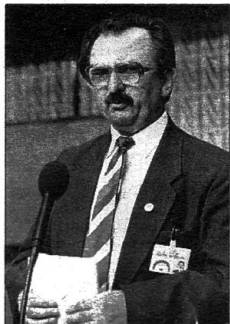
6. Контроль за виконанням цього Указу покласти на Кабінет Міністрів України.

м.Київ, 30 червня 1995 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

Кому потрібен цей «біг з бар'єрами»?

3 А ОСТАННІ роки в українсько-польських взаєминах досягнуто чималих успіхів. Під час зустрічей Президентів України й Польщі, парламентських й урядових делегацій були встановлені нормальні добросусідські, партнерські відносини, досягнуто порозуміння щодо різних проблем, підписано ряд документів.

Після двох етапів депортації українського населення — у 1944 та 1946 роках — на початку 1947 року генеральний штаб Війська Польського почав готуватися до вирішального удару по українцям в Польщі. Було видано наказ, щоб спеціальні військові відділи на території південно-східних воєводств склали списки усіх українців цих регіонів. Незадовзіл заступник шефа Генштабу Москор передав міністру оборони Жимерському план розселення українців по всіх західних і північних землях Польщі з метою повної денационалізації їх у місцевому середовищі. 19 березня 1947 року Політбюро ЦК ПОРП на чолі з генеральним секретарем В.Гомулєю прийняло рішення про виселення українців. Після схвалення плану міністром оборони та президентом Ради Міністрів ПНР, через місяць розпочалося чергове насильство над

українцями у Польщі, що проводилося під кодовою назвою — акція «Вісла». О четвертій годині ранку 6 дивізій Війська Польського оточили українські села, населення яких підлядало депортації. Під безпосереднім командуванням генерала Моссора операційна група «Вісла» депортувала 150 тисяч українців до воєводств північної та західної Польщі.

Про те, що цей план був узгоджений з Москвою, свідчить такий факт: у день, коли розпочалася акція, відділи НКВС і чехословачки прикордонники щільно заблокували кордони, щоб під час операції ніхто не міг втекти. Реальна причетність сталінського режиму до акції «Вісла» не дає підстав замовчувати, вона здійснювалася руками польської влади, яка залучила до цієї злочинної дії величезну кількість польських громадян — урядовців і військовослужбовців.

Цю акцію справедливо було розцінювати як геноцид українців на території ПНР. Про це свідчить і той факт, що 23 квітня 1947 року Політбюро ПОРП прийняло постанову про відкриття «для підпільних українців» спеціального табору у Явожні (Краківське воєводство). Характерно, що табір був утворений на території філії колишнього концетраційного табору Освенцім. У Явожні тримали всіх, кого підозрювали у зв'язках з УПА. В результаті за колючим дротом поряд із селянами опинилися українська інтелігенція — священники, вчителі та лікарі. Згідно з дослідженнями української історика з Варшави Є. Мисіла, у Явожні тримали 3936 в'язнів.

Насильницька акція «Вісла» — одне з нерозв'язаних кілець довгого ланцюга злочинів воєнного і повоєнного часу. Ця трагічна сторінка в історії українського народу чекає на осуд з боку держави й суспільства Польщі. З серпня 1993 року Сенат Польщі засудив акцію як злочинну, але протягом тривалого часу затягується розгляд цього питання Сеймом який повинен надати декларованому осудові юридичну силу. Тільки після розгляду й винесення відповідного рішення Сеймом, жертви депортації можуть сподіватися на моральне та матеріальне відшкодування.

І ще одне питання, яке в середині квітня цього року несподівано витягнуло на поверхню політичного життя, прикувши до себе увагу стривоженого української громадськості: позов до суду з боку десяти польських патріотичних організацій з вимогою накладати заборону на існування Об'єднання Українців у Польщі, яке протягом всього свого існування на ділі робить все для українсько-польського порозуміння. Постає питання, хто й чому зацікавлений у тому, щоб сіяти зерно розбрату між українцями і поляками, двома дружніми державами?

Вважаю, що ці та подібні перешкоди необхідно усунути зі шляху нормалізації українсько-польських взаємин і побудови не одностороннього декларованого стійкого та перспективного стратегічного партнерства.

Богдан ГОРИНЬ,
народний депутат України, член
Проводу й Ради УРП, директор
Інституту досліджень диаспори

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Проект Основних напрямів бюджетної політики на 1996 рік розглянула Комісія з питань молоді, спорту й туризму. Запропоновано видаткову частину бюджету формувати, виходячи із принципу першочергового фінансового забезпечення заходів, спрямованих на соціальне становлення молоді і молодих сімей, нарівні з іншими соціально важливими витратами.

Голова комісії О.Яковенко наголосив, що ця категорія населення, в цілому здатна до самореалізації і самозабезпечення, сьогодні потребує не стільки соціального захисту, скільки сприяння держави в соціальному становленні.

Комісія обговорила також концепцію законопроекту про статус молодіжних організацій. Ним, зокрема, передбачається створити правове підґрунтя для утвердження цілісної системи соціально-економічних і організаційних умов та гарантій для ефективного соціального розвитку молодіжного руху, молодіжних організацій як суб'єктів розбудови демократичного громадянського суспільства в Україні.

Комісія з питань науки та народної освіти проаналізувала проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про освіту». Внесено ряд пропозицій щодо змісту зазначеного законопроекту. Зокрема депутати висловилися за необхідність кадрового і фінансового забезпечення освіти, її подальшу демократизацію і гуманізацію, соціальний захист учасників навчально-виховного процесу тощо. Президій Верховної Ради України запропоновано внести проект Закону на розгляд сесії.

Кілька законопроектів розглянула Комісія з питань оборони і державної безпеки: про зброю, про внесення змін і доповнень до законів України «Про військову внутрішньої та конвойної охорони», «Про єдиний митний тариф» і «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ».

Депутати внесли конкретні пропозиції щодо поліпшення чинного законодавства із зазначених питань. Після відповідного доопрацювання ці законопроекти будуть запропоновані на розгляд Верховної Ради України.

На засіданні Комісії з питань соціальної політики та праці остаточно відпрацьовано редакцію порівняльної таблиці до законопроекту щодо змін і доповнень до Кодексу законів про працю, яка внесеється на розгляд сесії.

За участю профспілкових та урядових представників члени комісії заступили також інформацію про хід укладання Генеральної угоди на 1995 рік. Акцентована увага на протекторі розбіжностей цієї угоди, оскільки ряд зафіксованих там позицій стосуються законодавчих проблем зайнятості населення, оплати праці, підготовки пропозицій щодо ратифікації окремих Конвенцій Міжнародної організації праці.

Тривалою була дискусія народних депутатів при розгляді пропозицій до проекту Закону стосовно компенсації витрат населення від знецінення грошових заощаджень в установленому Ощадбанку. Рекомендовано, зокрема, застосувати багатоваріантний механізм проведення компенсації, а саме: виплати грошми, видачі сертифікатів, акцій, інших цінних паперів, товарів, отримання житла, оплати житлово-комунальних послуг тощо. У разі смерті вкладника пропонується позачергове використання родинними та близькими частини його проіндексованого вкладу, необхідного для розрахунків з ритуальними службами.

За участю представників координаційних центрів організації інвалідів Дніпропетровської й Донецької області обговорено питання щодо вирішення проблеми з виплатою одноразової допомоги у зв'язку з ушкодженням здоров'я особам, які отримали трудове каліцтво до введення в дію Закону «Про охорону праці».

Комісія з питань правової політи-

ки і судово-правової реформи розглянула проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про статус суддів». Члени комісії підтримали подання Верховного Суду України, Вищого арбітражного суду України і Міністерства юстиції України, в якому пропонується встановити право на отримання помісячного довічного грошового утримання особам, котрі до введення Закону України «Про статус суддів» працювали суддями, але вийшли на пенсію з іншої роботи у зв'язку з закінченням строку повноважень або за власним бажанням, за умови наявності у них необхідного суддівського стажу роботи. На думку депутатів, цей крок сприятиме поліпшенню соціального захисту колишніх суддів.

На засіданні обговорено подання Верховного Суду України щодо незадовільного фінансування з державного бюджету витрат на утримання Верховного Суду на 1995 рік. Депутати підтримали це подання й запропонували Верховному Суду разом з Міністерством юстиції підготувати пропозиції Кабінетові Міністрів про фінансування судової системи.

Парламентарії ухвалили підготовлений комісією проект Постанови Верховної Ради України про припинення дії Закону України «Про забороні застосування особи» і запропонували внести його на розгляд Верховної Ради України. Проаналізувавши практику застосування Закону України «Про забороні застосування особи», депутати дійшли висновку, що правоохоронні органи на місцях не в повному обсязі виконують вимоги чинного законодавства, чим грубо порушують права і свободи громадян. Члени комісії констатували, що зазначений закон свого завдання щодо посилення забезпечення захисту громадян, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань злочинних організацій груп, не виконав.

Крім того, депутати акцентували

увагу на концептуальних положеннях проекту нового Закону про вибори народних депутатів України. Дискусія точилася навколо впровадження механізму змішаної (мажоритарно-пропорційної) виборчої системи, саме: проблеми кількості виборчих мандатів, що розподіляються за пропорційною виборчою системою, формування виборчих комісій і списків виборців тощо.

Діяльність Вищої атестаційної комісії у сфері підготовки та атестації в Україні наукових кадрів, а також стан і розвиток системи науково-технічної інформації розглянуто на засіданні Комісії з питань науки та народної освіти.

Члени комісії звернули увагу керівництва ВАК на необхідність дієвих заходів щодо вдосконалення механізму атестації наукових кадрів вищої кваліфікації, зокрема оптимізації мережі спеціалізованих вчених рад, номінації спеціальностей наукових працівників тощо.

Внесено ряд пропозицій щодо вдосконалення системи науково-технічної інформації. Запропоновано ДКНТ України разом з відповідними міністерствами і відомствами розробити довгостроковий міжгалузеву програму розвитку національної системи науково-технічної інформації. Комісія звернулася до Кабінету Міністрів України з пропозицією прийняти постанову «Про розвиток національної системи науково-технічної інформації України» й вирішити питання про адресну фінансову допомогу стосовно комплектування фондів, удосконалення матеріально-технічної бази державних організацій системи НТІ.

Робоча група комісії, візавши на місце, ознайомила з організацією літнього відпочинку дітей у деяких районах Сумської області. Зазначалося, що, незважаючи на економічні негаради, владні структури Сумщини, профспілкові комітети, органи освіти зумили забезпечити роботу оздоровчих позовміських таборів та майданчиків при школах. Число дітей, охоплених літнім оздоровленням, порівняно з минулим роком значно збільшилося.

Прес-служба Верховної Ради України.

Хроніка. Факти. Події

• Кайр

«У Хосні Мубарака стріляли ми...»

Єгипетська екстремістська ісламська організація «Аль-Гамма аль-Ісламія» взяла на себе відповідальність за невдалі замах на Президента країни Хосні Мубарака, що стався 26 червня в столиці Єгипту Аддис-Абебі.

Організація, яка понад три роки проводить збройну боротьбу проти єгипетського режиму, заявила, що «вона відповідала за спробу замаху на тирана», маючи на увазі Президента Мубарака. «Наша священна війна триватиме доти, поки в Єгипті не восторжені закони Бога».

• Делі

Живи й пам'ятай

День боротьби з тероризмом відзначили Індія в пам'ять про загинлого чотири роки тому Раджива Ганді.

На знімку: Соня Ганді та її дочка Пріянка вшановують пам'ять чоловіка й батька.

Фото ПТІ—ІТАР-ТАРС.

• Токіо

Цього разу — без ексцесів

Невдалу спробу чергового масового отруєння людей було здійснено в токійському метро. На п'ясти, підкнуті кимось, пакет із сильною кислотою і пристроєм з годинниковим механізмом, який мав у годину пік розпочати розпилювати цю кислоту і надзвичайно отруйну рідину, було вчасно знайдено. Ніхто не постраждав.

• Вашингтон

Нова стратегія?

Адміністрація Клінтона має намір висловитися на підтримку продовження часткового тимчасового припинення санкцій щодо Югославії, коли голосування з цього питання проводиться в Раді Безпечки ООН. Про це з посиланням на джерела в адміністрації повідомляла газета «Вашингтон пост».

Газета наголошує, що Білий дім ухвалив це рішення, «незважаючи на те, що американські офіційні особи мають свідчення того, що Белград кидає виклик ООН, продовжуючи надавати військову допомогу боснійським сербам».

• Лондон

Вбивцю — за грати!

Лише під рахунок ушкоди масові вуличні безпорядки в кількох містах Північної Ірландії, де прокотилася хвиля протесту проти звільнення з ув'язнення колишнього британського військовослужбовця. Він відбував покарання за вбивство кілька років тому дівчини, яка перебувала у викраденому ніні автомобілі.

Передля справи спричинив обурення в Ольстері сергєєв католіки. Групи недовольних — на основі молодих людей — пробували блокувати вулиці викраденими автомобілями, а потім підпалили їх.

• Мінськ

Там знають і ціну Перемоги

Хвилююче мовчання під звуки метронома вшанували пам'ять синів і дочок усіх республік колишнього СРСР, які загинули при визволенні білоруської землі, жителі та гості міста, що збиралася у Мінську на площі Перемоги.

Тут відбулися урочистості з нагоди 51-ї річниці визволення Білорусії від німецьких окупантів. Президент Олександр Лукашенко, Голова Кабінету міністрів Михайло Чигир разом з ветеранами, представниками Міністерства оборони, державних і громадських організацій поклали вінки і квіти до пам'ятника полеглим у боях воїнам, партизанам і підпільникам.

Скоро — осінь. А Єльцин все не летить

Коментар

Ось і прийшов липень. Місяць, коли (якже російці) до Києва обидва приїхати Президент Російської Федерації Борис Єльцин. І хоча ніде-немає РФ Олег Сосковський вважає, що візит відбувається навближч часом і йому не заповодить навіть вступити до політичної ситуації в Росії, у Києві вже стомилася чекати, сидючи слухання вдома, от і роз'їхалися ці кулі.

Президент України — до Німеччини, глава його адміністрації — до Аргентини на інавгурацію нового Президента і щоб підготувати осяний візит Л. Кучми до цієї держави, Голова Верховної Ради — до Канади на четверте засідання Парламентської Асамблеї ОБСЄ, міністр оборони — до США, міністр закордонних справ зібрався до Ізраїлю, його перший заступник поїхав до Польщі, щоб обговорити можливість приїзду тут Л. Кучми. І тільки до Росії ніхто не їде, крім команди депутатів. Грати з Держдумою в футбол. Та й з Росії — не надто поспішають.

Кілька тижнів тому на засіданні Кабінету міністрів Євген Марчук оголосив, що має намір зустрітись з прем'єром Росії Віктором Черномірдіном, бо в Сочі Президенти домовилися про помісичий свій і прем'єрів зустрічі. Але те, що зустріч не

відбулася, цього разу з огляду на події в Будівельському і кризу влади в Росії, сенсачею не стало — зникли.

Складається парадоксальна ситуація: насправді Росія зацікавлена у кнайтісній співпраці з нашою державою. Знайшовши спільну мову з Україною, Єльцин може набрати додаткових голосів на президентських виборах. Адаже головний закид, що його робить сьогодні Президентові громадяни, це те, що Росія випустила з-під свого контролю колись слухану Україну, і навіть більше — не змогла налагодити співробітництва, характерне для сусідніх держав.

Сочинська зустріч, на якій спірні питання практично не були роз'язані, Борис Єльцин намагався назвати вирішальною, такою, що поставила всі точки над «і» в російсько-українських суперечностях, головна з яких — поділ Чорноморського флоту. Отож спостерігачі дозволили собі припустити, що підписані в Сочі документи знаменують неспівісний початок передвиробної кампанії Єльцина.

Та все-таки до Києва Єльцин не поспішає. Чому? Відповідь на це запитання можна прочитати в німецькому журналі «Вельт», де опубліковано інтерв'ю з Президентом України. Леонідом Кучмою до виборів ще далеко, тож він зізнався, що проблему ЧФ до кінця поки не роз'язано — «є це чимало відкритих питань». За його словами, потрібно визначити місце, де розташовуватиметься російська військово-морська база, кордон, умови існування бази, а також — скільки років ця база існуватиме (чомусь на останньому моменті на переговорах у Сочі увагу не акцентували). А що розуміють це не тільки в Україні, то в липні візит Єльцина, мабуть, не відбувається.

Хоча щодо мене, може це і видається дивним, то краще б я помилявся. Адже надто довго говорити про приїзд до Києва Президента РФ. Тож хотілося б на власні очі побачити підписання великомасштабного Договору про дружбу і співробітництво. Але літо — пора відпусток. Президент Єльцин, приїздить скоріше до Києва, відпустить... у відпустку.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Микола МАКАРЕВИЧ:

«АВСТРІЯ ГОТОВА ДО СПІВПРАЦІ». А УКРАЇНА?

ОТРИМАВШИ торік спереуустку до ЄС, Австрія стала зобов'язаною кордоном, сберігати перехідною ланкою між «Великою Європою» та країнами новоюї Східної Європи. Важливість активного двостороннього співробітництва для України безперечна. Попри те, за словами Надзвичайного та Повноваженого Посла України в Австрії, постійного представника нашої держави при міжнародних організаціях Миколи Макаревича, офіційні бізнес українських політичних лідерів в Австрію — бралає місце у наших відносинах.

— Політичні симпатії офіційного Відня, — розповів на зустрічі з журналістами Микола Петрович, — пов'язані не лише з внутрішніми змінами в Україні, а й певною мірою з історичною несталістю Альпійської республіки до Малоросії. Також нагадали: колись українські землі були складовою Австро-Угорської імперії. В політичних колах цієї європейської країни вважають, що наша держава набагато ближча до Австрії, ніж сусідня Югославія.

Незважаючи на це, поповнення політичного портфеля двосторонніми документами відбувається надто повільно. Нині між країнами діють лише угоди про авіаційне сполучення, угода між міністерствами внутрішніх справ, пакет документів, підписаних на міждомомому рівні. Австрійська сторона ратифі-

кувала також торгово-економічну угоду.

Серед причин швидко у двосторонніх стосунках посол України називає і політичну анатію офіційного Києва: «Минулого року цю європейську країну відвідав з офіційним візитом міністр закордонних справ Анатолій Зленко. До нього, в 1993 році, у Відні побував експ-прем'єр-міністр Вітольд Фокін. Цього року двічі переносився візит міністра оборони Валерія Шмарова. Також було відмінене відвідин Австрії начальником Генерального штабу». Таке становище навард чи сприяє активізації подальшого співробітництва...

«Складається враження, ніби для українських міністрів робота за кордоном — це виїзд на відпочинок. Конструктивні стосунки між нашими державами необхідно підтримувати особистими контактами керівників усіх рівнів».

Це необхідно робити й тому, що є потенціал і для економічного співро-

бітництва. У 1994 році товарооборот між двома країнами сягнув за мільярд швіллінгів (більше 100 мільйонів доларів). В минулому обсяги були більшими завдяки роботі українсько-австрійського пароплавства. Тепер цю артерію, в зв'язку з відомими подіями в Югославії, перекрито.

Бар'єр для активного розвитку економічних відносин — існуюча потенційного партнера злочинність в Україні. Окрім того, наша держава ще й досі не повернула деяких наданих австрійцями кредитів, час сплати яких вже давно минув. Що ж до культурних зв'язків — вони налагоджені краще: тоді австрійський уряд виділив для навчання наших студентів та аспірантів 300 стипендій, а в поточному — 160. Жодної з держав СНД Австрія не надає такої великої освітньої допомоги. Микола Петрович також поаває це з історичними коренями, що об'єднують обидві країни.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ЕБОЛА НАСТУПАЄ

Заїр. За даними медиків, вірус Ебола вбиває в середньому 7 із 10 заражених. Лікарі роблять ставку на посилення епідеміологічного контролю і модернізацію лікувальних установ. Найближчим часом у Заїрі працюватиме група лікарів, дослідників і військовослужбовців армії США, подаючи допомогу цій країні у боротьбі з епідемією ліхоманки Ебола. Вони візьмуть, зокрема, участь у пошукуванні на вірус, що її ведуть

заїрські та іноземні медики. Групи дослідників розхалися по малих селах у джунглях з наміром відшукати тварин і комах, які розносять смертоносний вірус.

На знімку: юні мешканці Кіквіта споківуючись обличчя одягом, сподіваючись у такий нехитрий спосіб захиститися від смертоносного вірусу Ебола.

Репродукція з «Філадельфій Імпаїр» — ІТАР-ТАРС.

Іздимо добре, але повільно

3 ХАНОЯ повернулася делегація «Укрзалізниця», очолювана генеральним директором Леонідом Желанським, котра брала участь у ХХІІ сесії наради «Міністрів Організації співробітництва залізниць». У ній взяли участь Об'єднані держав Східної Європи і Далекого Сходу, як спостерігачі — Греція і Франція.

Країни — учасники наради велими високо оцінили потенціал українських залізниць, які входять до четвірки найбільших у світі. Вангажпоки на прикордонних залізничних переходах України стабілізувалися, а, за прогнозами експертів, до 2000 року вангажпоки у сполученні з Росією зростуть на 45 відсотків, з Білорусією — на 50, Молдовою — на 25, Словаччиною — на 20, з Польщею — на 30 відсотків. Територію України нині проходить сім залізничних

ліній, що мають надзвичайно важливе значення для міжнародних комбінованих перевезень, тут розташовані 23 залізничних вузлів і термінали світового класу, 9 важливих міжнародних переходів, 5 залізничних станцій зміни колісних пар, залізнично-поромна переправа Іллічівська — Варна, що входить до складу мережі міжнародних перевезень.

Леонід Желанський повідомив, що цього року буде створено український транспортний центр

«Сервіс» для комбінованих перевезень за системою «від дверей до дверей», яка покликана створити максимально прийнятний сервіс для клієнтів. Однак ефективність і оперативність двосторонніх і багаторічних угод з зарубіжними партнерами на рівні транспортних відомств поки що набагато вищі, ніж на міжурядовому рівні.

Існують і проблеми: для приведення залізничної мережі до міжнародних стандартів потрібні суттєві інвестиції, бо через відсутність державного фінансування вона стає все тихішійшою.

Григорій СПЕКТОР, прес-секретар «Укрзалізниці».

Алло, Бонні!

На роботу до ФРН

Величезні черги до консульського відділу посольства ФНР в Україні по візи (шомісяця їх тут видають 15 тисяч!) змушують сумніватися, що простий людина може дозволити собі тримісячну, а то й піврічну мандрівку туристськими шляхами в цій країні. Кажуть, що наші їдуть туди на заробітки, не маючи на те відповідного дозволу властей.

Чи не постає там проблем з українськими громадянами, які приїхали на заробітки? Про це кореспондент «ГУ» запитує телефонно у Надзвичайного і Повноваженого Посла України у ФРН Юрія Костенка. Як він ставиться до таких «трудових десантів»? — З ними — ні, бо їдуть сюди не зади «розраб», — відповів Юрій Васильович. — Я за те, що закону саї дотримуватися всім. Але через те, що люди все ж таки знаходять «варіанти» і працюють тут, до речі, працюють, як кажуть, по-чорному, то заповодити оту на проблему не можна — від цього вона не зникне. І треба роз'язувати на державному рівні. Скажімо, запровадити квотування і для наших громадян, як це зроблено для приїжджів із країн Східної Європи, легалізувати ці відносини з тим, щоб усі, хто працює у ФРН, були соціально захищені.

Думаю, цього не уникнути, адже бізнес обох країн взаєморозумний, тож не обійтися і без таких робітників.

Приватизація:

Навряд чи станемо щасливими власниками

НА ТЛІ пильної уваги до першого етапу приватизації — обміну «ваучерами» на акції підприємств та інвестиційних фондів — залишається в тіні подальша етапів акціонованих підприємств, фондів тощо з власниками акцій. Чи випадково це?

Сумніви

Припустимо, що нам пощастило, й ми спромоглися обміняти свій приватизаційний сертифікат за великим високим курсом на акції провідного підприємства і тепер розраховуємо на надбавку до своєї зарплати (пенсії) дивідендів. За обліжками керівництва країни матимемо досить райдукий перспективи, віддавши підприємство, яке стало акціонерним, право користуватися матеріальними цінностями на суму, яка досягає за деякими оцінками десятки тисяч доларів. Чи матимемо?

На цьому етапі приватизаційної кампанії із законослухняним громадянином починає мати справу керівництво акці-

онерного товариства. А їхні інтереси аж ніяк не обов'язково мають збігатися з інтересами акціонерів. Схема приватизації, яку реалізують в Україні, призводить до того, що реально справами АТ керує адміністрація акціононого підприємства. Очевидно, що адміністрації АТ вигідно використовувати на дивіденди мінімальну частину прибутку, а основну спрямовувати на розширення поточних фондів споживання (завищена зарплата собі та, якось мірою, колективу підприємства, виділення значних коштів на створення тим самим особам високоякісних житлових та побутових умов, забезпечення можливості

відпочинку у райських куточках планети тощо). У кращому разі спрямовувати на розвиток виробництва (капіталізація прибутку), що в цілому потрібне.

Поки що розмова йшла про плани й можливості. Але вже перші результати діяльності інвестиційних компаній та акціонованих підприємств показують, що доходи рядових акціонерів аж ніяк не можна порівняти з рівнем оплати праці й витратами на організацію зручностей у праці й відпочинку керівників АТ.

Що ж робити? По-перше, пошкодо було б депутатам Верховної Ради розробити конкретні заходи для захисту прав акціонерів. Тим більше, що винаходити велосипед тут не обов'язково, варто лише уважно вивчити практики більш розвинених, аніж ми, країн і на ділі, а не на словах, турбуватися про народ.

Олександр ЛУЦИК.
Донецьк.

Вдаримо сертифікатами по економічній кризі

З А ВСЮ історію Житомира до нього ніколи не приїжджали одразу стільки послідовних держав та зарубіжних журналістів, як на відкриття першого в Україні регіонального центру сертифікатних аукціонів. А вже наступного дня почалися будні нового етапу приватизації. Як же підсумки перших місяців?

Досвід

Корольовське відділення Ощадбанку в Житомирі. Біля «приватизаційного» вікна черги немає.

До переданих відділенням Ощадбанку списків, досі не виключено 9 відсотків мешканців району. За тривалий час дії безготівкових майнових сертифікатів до відділень Ощадбанку в районі звернулося з платіжними дорученнями трохи менше 33 тисяч чоловік, передусім ті, хто брав участь у приватизації підприємств, на яких і працюють. А за той короткий проміжок часу, відколи сертифікат став готівковим, одержати його прийшло майже 38 тисяч чоловік. П'яні ризика цієї відсутності по області. У Житомирі пік навантаження працівникам Ощадбанку довелося витримувати в два останні березневі тижні, бо хтось пустив «першочерговий жар», будинком подорожчають банківські послуги і збільшають держжити, і черги стояли аж на вулиці, а люди не вірили жодним доказам. А в деяких районах великі черги біля закладів Ощадбанку пояснювалися чутками про можливість продажу «ваучерів». З розмов із людьми

легко зробити висновок, що з такою можливістю швидко скоротилася більшість. Одна житомирська поділилася таким досвідом. Ще наприкінці минулого року вона продавала право користуватися своїм і чоловіковим майновими приватизаційними рахунками, а на вирученні гроші придбала жіночі чобітки. А от сертифікати дочок вирішили все ж таки використати на придбання акцій: діти, мовляв, ще можуть дочекатися дивідендів... У чотирьох аукціонах узяло участь 16 тисяч громадян області. Отож між кількістю отриманих сертифікатів і тими, які вже пішли в дію, різниця досить істотна.

Серед підприємств, які виявилися найпопулярнішими в майбутніх власників, Корвинецький цукрозавод, гірничопереробне підприємство кварцитів «Товкачівський», завод «Промавтоматика». Перші аукціони виявили й аутсайдерів щодо популярності — підприємства машинобудування.

Четвертий аукціон став для Житомирщини своєрідним відлунням першого, адже в ньому знову брали участь ті шість під-

приємств, які в першому турі не набрали заповісного мінімуму в 70 відсотків продажів акцій (репта реалізується вже через біржу). З висновками доведеться зачекати до офіційної публікації підсумків.

Але один, більш віддалений прогноз, виходячи з кількості видалень і вже вклядених «ваучерів», можна зробити. В наступних аукціонах явно можуть опинитися в програті ті, хто вкладає сертифікати в «гучні» підприємства. Адже навіть за підсумками першого аукціону, коли на руках у людей було небагато сертифікатів, аукціонна вартість однієї акції заводу «Промавтоматика» (він випускає засоби телемеханіки) перевищила 80 тисяч карбованців за новою номінальною вартістю у 25 тисяч.

Директор регіонального центру сертифікатних аукціонів Тетяна Лісневська однією з проблем, яка стримує участь громадян в аукціонах, називає брак коштів на упорядкування пунктів прийняття заяв. Не досягати прийняття заяв. Не досягати згоди щодо цього з Ощадбанком. Тому активно стали використовувати виїзди на місця, про що заздалегідь оповідають населення. Працівники центру вже об'їздили ряд районів, у тім числі віддалених. Створено пункти прийняття заяв на підприємствах, акції яких виставлено на аукціон.

Олексій КАВУН.
Житомир.

Іноземні інвестиції

Грекам — Грецький майдан, який залишиться в Одесі

В САМІЙ Одесі ти за її межами останнім часом поширюється чутки про те, буди́тьмо місцеві владні структури продати іноземцям (конкретно — грекам), причому за сміховисно низьку ціну, один з центральних майданів міста з усіма на ньому спорудами. В тому числі (тілкі подумати) з житловим фондом, де мешкають громадяни України.

Щоб з'ясувати становище, зв'язуюся з керівником міськвиконкому, ознайомлююся з рішенням міськради з цього питання, гортаю інші документи. Йдеться про добре відомий усім одеситам Грецький майдан. Його назва історично обумовлена: ще на світанку зародження Одеси саме тут було розташовано перший міський ринок — Грецький базар. Заснували його греки — давні поселенці Північного Причорномор'я. На початку минулого століття тут звели так звані «овальні будинки», ще кілька споруд, які склали архітектурний ансамбль, що став серцем найпомітніших окрас міста.

З часом солідний вік будівель, а також те, що не було у них єдиного господаря і ніхто не дбав про належний догляд за ними і вчасний ремонт, далися взнаки. Деякі будівлі ансамблю зруйнувалися, а центральну — «овальний будинок» чекала така сама сума долів: технічна її зношеність становила 80 відсотків. Міська влада бачила, що його слід негайно рятувати, та коли примірялася, скільки необхідно на це коштів (20—22 мільйони американських доларів), то лише руками розвели.

Та ось, на щастя, Одесу відвідав власник відомої грецької фірми «Механіки С.А.», предки якого були видалі з Одеси. І завінав: шановуючи пам'ять діда і батьків, хотів би взяти участь у реставрації Грецького майдану. На взаємовигідних умовах, засадах. За свої кошти фірма відсеїли мешканців аварійного «овального будинку», зведе точні копії зруйнованих будівель і передасть містові частину квартир у них, реставрує ще один розташований поряд житловий будинок, спорудить коломату так званого тосканського ордеру, від якої й сльду не залишалося, — словом, за два роки відновить увесь першочерговий архітектурний ансамбль майдану. А за всі ці солідні грошові видатки фірма має намір відкрити в «овальному будинку», що стає її власністю, бізнесово-фірмово-торговельний центр. Який, до речі, необхідний не лише грекам, а передусім місту, всім його мешканцям. За орендовану землю фірма вніме, само собою, відповідні плани.

От і постає перед міською владою дилема: чи то поступитися частково власністю, чи чекати, поки ця власність на очах перетвориться на купу каміння (дай Боже, щоб без людських жертв). У суперечках поламали мало списів, та переміг здоровий глузд. Наміри виконують усім спеціальним рішенням підтримала сесія міськради. І греки як люди ділові відразу ж виділили 3 мільйони доларів на придбання квартир для мешканців «овального будинку». А потім взялися за втілення наміченого.

Такі солідні закордонні інвестиції на відновлення старої міста тут справді отримують вперше. А за яку ціну? — має сумнів дехто. Що ж, ціна цілком прийнятна: ніхто нічого за моря-океани не вивозить, все залишається на нашій, українській землі й служить мереж громадянам України.

Георгій ВОРОТНОК.

Одеса.

Податкова політика

З ПОЧАТКОМ економічних свобод різноманітні фірми і фірмочки просто-таки заповнили Харків. Сьогодні їх у місті вже близько 25 тисяч.

З одного боку — це нові робочі місця, з іншого — гроші на утримання міського господарства. Проте начальники Головного управління бюджету та фінансів Харківського міськвиконкому Тетяну Таукеву ситуація в фінансово-податковій системі шокує. Минулий рік Харків взагалі прожив без бюджету. Цього року бюджет вдалося прийняти лише недавно, але його реалізація видається нездійсненною.

Бізнесмени щедро платять. Але кому?

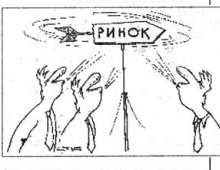
Втім, за неофіційними даними, у харківських комерційних структурах «круяться» такі шалені гроші, що навіть незначний їх відсоток здатний був би перетворити інтелектуальну провінцію в один із світових центрів науки, промисловості і бізнесу. Але все відбувається якраз навпаки. Справжні ділові люди нищать владі гроші не довіряють, прагнучи їх тримати подальше від загрозливих рук. Невоспелі ж нечесті на руку ділки настільки розбещені чиновниками-кабарниками, що вже й важко розібратися хто маховий злочинець, а хто законослухняний керівник.

Судити самі. Старий знайомий бізнесмен середньої руки, що промишляє на торгівлі без подиву розповідав, що будь-який контрабандний товар і в будь-якій кількості він може перенести цілком офіційно на будь-якій ділянці українського кордону. Така — 10 відсотків від вартості товару. При такому підході до справи митник миттю оформлює документи і організовує коридор. Далі за діло береться дорожня «міліція» і служба ДАІ. У цих апетит, правда, скромніший, але кожний контрольний пункт не пропустить жодного «упакованого» транспортного засобу.

Після такої подорожі товар потрапляє в так звані комерційні структури. Сьогодні вони окупували, що тільки можна. Готелі наповнюють забіли спільними підприємствами, в яких правлять бад виході із арабських країн — торгують в основному спиртом та іншим залежаним на Заході товаром. Все це майже повністю контрабандний товар. Конкуренти «душуть» з допомогою міліції, яка вже добре навчилася «наїзджати» на неадапту. Податковий інспектор або просто купують, або взагалі не пускають на поріг. Ці люди нікого не бояться. І нікому не піддадні.

Ось такий бізнес. В результаті за весь минулий рік до місцевого бюджету Харкова нахлупало аж 75 мільярдів карбованців. Це в місті, в якому, зауважте, 25 тисяч фірм.

Микола КОСІЙ.

Завод-изготовитель реализует:

масло крестьянское
в/с по цене 260 тыс.
карб. за 1 кг;
масло крестьянское
фасованное по цене 270
тыс.карб. за 1 кг;
сухое обезжиренное
молоко (СОМ) по дого-
ворной цене.

Адрес: г.Ромны
Сумской обл.
Телефон: (05448)
2-26-38; 2-14-01.
Факс (05448)
2-40-55.

Золотоніський і Пальмирський цегельні заводи

Золотоніського райгайроби
продають
червону цеглу
за ціною 5 млн. 100 тис. крб.

Звертатись за адресою:
Золотоноша
Черкаської області,
вул. Обухова, 60,
Райгайроби.
Тел. 5-32-06.

СТАНК-ИНВЕСТ

Пізнайте нас краще!

- "Станк-Інвест" - одне з найбільших Довірчих товариств в Україні (статутний фонд 73 мільярди крб.)
- Засновник "Станк-інвесту" - корпорація "Станк"
- "Станк" сьогодні - це одна із структур СНД, що найбільш динамічно розвивається. Основними напрямками діяльності корпорації є: виробництво електроенергії, металургія, машинобудування, сільське господарство
- Фінансова допомога приватизації підприємствам
- Ліцензія № 35 від 30 червня 1994 року Фонду державного майна України.

Центральне представництво в

Харкові

вул. Пушкінська 79/2 (ст. м. "Пушкінська");

тел. 47-19-70, 40-59-37

Представництва по Україні

м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 27.

м. Полтава, вул. Р. Люксембург, 3.

м. Луцьк, готель "Україна"

м. Луганськ, вул. Лен. Комсомолу,

11.

Луганська обл. м. Кремінна,

ал. Красна, 4.

Луганська обл. м. Красний Луч,

м-р 4, Антрацитове шосе

**Інтереси нашого товариства і Ваші
інтереси спільні - через піднесення
виробництва до одержання прибутку.**

Производственная фирма изготовит

из полиэтилена:
пленку рукавную шириной до 1500 мм, пакеты хозяйственные, обложки для тетрадей, мешки и вкладыши транспортные, пробку винную, коньячную, шампанскую, крышку на стеклбанки емкостью 0,5-3 л.

349870, г. Рубное
Луганской обл.,
ул. Ленина, 4.

Научно-производственное
коммерческое предприятие
«БКФ» (06453)
5-21-61, 7-68-57, 5-14-71,
тел./факс 7-63-85.

Тракторы К700А, К701,
МТЗ80/82, ДТ75, Т170,
Т150К, Т150Г.

Бульдозеры на ДТ75,
Т170, Т150Д. Тягач-бульдозер ТТУ-1.

Экскаваторы ЭО4112А,
ЭО4321, ЭО3323, ЭО3211,
ЭО2628/29.

Автогрейдеры ДЗ180.
Автоскреперы МОАЗ 6014.
Комбайны СК-5 НИВА,
ДОН-680/1200. Ремни клиновые.

Электростанции 50, 60
кВт. Лента конвейерная.
Ямобур.

Катки ДУ54, 1,5 т;
ДУ50, 7 т. Подшипники.
Солидол.

НПП «РАДИЧ» (044)
412-85-94,
418-97-49.

Інформація о выпуске акций

украинско-американского совместного предприятия акционерного общества открытого типа «Инвестиционная компания «САСМА-ИНВЕСТ»

1. Фирменное наименование эмитента: украинско-американское совместное предприятие акционерное общество открытого типа «Инвестиционная компания «САСМА-ИНВЕСТ» (в дальнейшем - «компания»).

2. Юридический адрес: 320095, Днепротровский, пр. Гагарина, 4/113.

3. Целью деятельности компании является привлечение инвестиций в приоритетные направления экономики Приднепровского региона и Украины в целом, в конверсионные технологии металлургической промышленности и военно-промышленного комплекса, в развитие рынка ценных бумаг, получение прибыли.

4. Предметом деятельности компании являются совместное инвестирование приоритетных отраслей металлургической промышленности и конверсионных технологий военно-промышленного комплекса, выпуск и обращение ценных бумаг.

5. Учредителями компании являются украинские и американские юридические лица.

6. Решение о создании компании и выпуске акций принято на собрании учредителей 10 февраля 1995 г. (протокол №1 от 10 февраля 1995г.) Целью эмиссии акций является формирование уставного фонда. (Зарегистрировано в Минфине № 1963 от 16.06.95 г.).

7. Предусмотренный размер уставного фонда 10 000 000 000 (десять миллиардов) карбованцев.

8. Плановый объем годовой эмиссии: 100 000 (сто тысяч) акций. Номинальная стоимость одной акции: 100 000 (сто тысяч) карбованцев.

9. Вид и категория ценных бумаг: простые именные акции. Эмиссия проводится серий А-1 с номерами от 000001 до 100000.

10. Подписка на акции компании проводится по адресу: Днепротровский, пр. Гагарина, 4/113.

11. Начало подписки на акции 29 июля 1995 года. Окончание подписки на акции 29 января 1996 г.

12. Учредительное собрание по результатам подписки планируется провести после подписки не менее 60% акций и оплаты не менее 30% их номинальной стоимости по адресу: Днепротровский, пр. Гагарина, 4/113, но не позднее 19 февраля 1995 г.

13. Все акции первого выпуска продаются по номинальной стоимости. Подписка и продажа акций осуществляется самой инвестиционной компанией.

14. Если подпиской будет покрыто менее 60% акций, акционерное общество считается неучрежденным. Лицам, подписавшимся на акции, возвращаются внесенные ими суммы или другое имущество не позднее чем через 30 дней. За невыполнение этого обязательства учредители несут солидарную ответственность.

15. Юридическим и физическим лицам, желающим приобрести акции компании необходимо перечислить денежные средства на расчетный счет управляющей структуры - СП «САСМА» - № 466467303 КБ «Приватбанк», МФО 305299, ОКПО 20038849, Днепротровский.

16. Акции выдаются акционерам только после полной выплаты их стоимости. Акционер может быть выдан сертификат на общую стоимость принадлежащих ему акций с подписями и печатью компании.

17. Владельцы акций первой эмиссии имеют право на получение дивидендов по ним на участие в управлении компанией в пределах количества находящихся в их владении акций, льготное приобретение акций компании и других ее ценных бумаг последующих выпусков.

18. Выплата дивидендов проводится по решению общего собрания акционеров не реже одного раза в год, в срок, не превышающий три месяца после проведения собрания, по адресу: 320095, Днепротровский, пр. Гагарина, 4/113.

19. Факторы риска: негативные существенные изменения действующего законодательства, изменения общей экономической ситуации в условиях политического и экономического кризиса.

Предприятие
«Днепротргкомцентр»
реализует со склада в
Днепропетровске

АВТОШИНЫ

для грузового, легкового и
с/х транспорта.

Тел.: (0562) 78-69-07,
78-69-06.
Тел./факс (0562)
78-46-93.

Организация покупает лом и отходы нержавеющих сталей.

Тел./факс:
(044)
225-09-43.

МЫ БЛИЖЕ, ЧЕМ ШВЕЙЦАРЫ!

PAREX
BANK

СТРАХОВКА
ТЕКУЩИХ
КУРСОВ
тел. 213534

КОДИРОВАННЫЕ
СЧЕТА
тел. 210779

НАЛИЧНАЯ
ВАЛЮТА ЗА
БЕЗНАЛИЧНО
тел. 223378

КОНВЕРТАЦИИ
ВСЕХ ВАЛЮТ
тел. 213768

МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ПЛАТЕЖНЫЕ
КАРТОЧКИ VISA,
MASTERCARD
тел. 229533

ул. Смильш 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (3712) 228672, 222289, 222291
Факс: 215201, 222404, 220182

Официальное представительство
СУКРЕМЬСКОГО ЧУГУНОЛИТЕЙНОГО
ЗАВОДА
в Украине КРОНТИФ-КИБ
ПРОДАЕТ
трубы канализационные: полнотелые и чугунные,
ЧК-50, ЧК-100,
и фасонные части к ним
Тел.: (044) 452-27-97 Факс: (044) 452-28-29

ИНТЕГРАТРОЗАСПОРТ

ТАЛИ электрические r/n 0,5 - 10 т.
КРАН-БАЛКИ r/n 1 - 10 т.
ПИЛОРАМЫ УЛ-63.
НАСОСЫ промышленные.
Комфортные передатчики
ВАГОНЧИКИ.

ПАРКЕТНЫЕ ЛИННИ,
БУМАГОРЕЗАТЕЛЬНЫЕ МАШИНЫ,
КОСИЛКИ
в ассортименте.

Киев-254053,
ул. Кудрявская, 8-в.
Тел./факс: (044) 212-11-29
212-30-18

Реклама в газете
"Голос України".
Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

Организация реализует
**ОТХОДЫ
БРИКЕТОВАННЫХ
ЦВЕТНЫХ МЕТАЛЛОВ**

- медь
- латунь
- бронзы
- алюминия
- и другие

Тел. в Луганске
(0642) 52-87-57

Організація
реалізує:

**Автошини та
аккумулятори**

Тел./факс:
(044)
244-30-07,
244-30-77.

У номер

• Чернівці

З думою про волю
у зоні. Економічний

Виконком Чернівецької обласної Ради народних депутатів прийняв ухвалу про впровадження на території області точкових економічних зон, які згодом стануть складовими елементами вільної економічної зони. З'являться вони в Новоселицькому, Вишньовському і Глибочківському районах. Дві з них займатимуть винятково винукосом конкурентоспроможних товарів та їх збут, реалізацію і складуванням продукції зарубіжних виробників. Зона, розташована в гірській Путильщині, розвиватиме туристичну індустрію.

Першою розпочне діяти точкова зона в Новоселицькому районі. Чернівецькі науковці вже підготували ґрунтовну концепцію її розвитку. У цьому регіоні найбільш сприятливі умови для впровадження нової моделі господарювання — прикордонне розташування з Румунією та Молдовою, наявність мітних постів, залізничного сполучення.

Попервах тут застосовуватимуть прогресивні технології глибокого перероблення овочевих та плододіючих культур, адже є чудова сировина база.

Буковина вшанує
Назарія Яремчука

Голова Чернівецької обласної Ради народних депутатів Іван Гнатюшин прийняв ухвалу про ушанування пам'яті передчасно померлого відомого співака, народного артиста України Назарія Яремчука.

Чернівецький мері доручено вирішити питання про перейменування вулиці Інтернаціональної, де проживав митець, на вулицю його імені, подати про встановлення меморіальної дошки на фасаді будинку, де мешкав Назарій Яремчук.

Згодом буде розглянуто питання про створення музею Назарія Яремчука в його родинній садибі в селі Рівні, де він народився.

• Київ

Розпочато будівництво храму

Одним із визначних та одним із великих і праведних пророків, народжених на Землі, називають праведного Іоанна Христинця. На честь його зачаття в Ленінградському районі Києва буде споруджено п'ятикутний храм. Митрополит Київський та всієї України Володимир (Сабодан), який освятить місце під будівництво церкви, відзначив, що закладено єдиний храм на чотирьох районах Києва, який стане своєрідним захисним воротами міста.

Як повідомляє Українформ, храм Преп'яти Іоанна Христинця буде споруджено на честь українців, які загинули за нашу правоту, в боротьбі за щастя і незалежність України, які стали жертвами кривавих боїв громадянської, Великої Вітчизняної та афганської воєн. За їхній вічний спокій, повагу й пам'ять молитимуться віруючі в новому храмі.

Для пожертв на будівництво храму відкрито рахунок у Ленінградському районі, Промісневбанку № 000701606, МФО 322108 і валютний 101070574 ІОМ 148070574, МФО 322250.

Краще бути здоровим.
Але якщо захворіли —
швидше до нас!

БАГАТОПРОФІЛЬНЕ науково-виробниче підприємство «СБ-Фармація», спільне українсько-угорське науково-виробниче підприємство «Береш-Київ» співробітничать з заводом фірм — Меділекс — Алкалоїда, Гедон Ріхтер, Хеніон, Егі, Біоал (Угорщина), Тосака, ДЕК, КРА (Словенія), Фармакс — Софарма, Дуніафарма, Болеарська Трохидна, Антибіотик, Трохидна (Болгарія), Байер (Німеччина), Сіба-Гейт (Швейцарія), Бюфур-Ісен (Франція), Россель (Канада), Карінекс (Бельгія).

Найефективніші і найефективніші ліки — у «СБ-Фармації» і СП «Береш-Київ». Усі препарати зареєстровані і дозволені до застосування в Україні. Спільне підприємство «Береш-Київ» співзасновником акціонерного товариства «Лубин-фарм». Тому завжди маємо такі препарати, як цитрамон, калій перманганат, настійка женьшеню, екстракт елеутероко, ротокарин, а також транспортні аптечки.

Наші аптеки: 252021, м. Київ-21, вул. Кловський узвіз, 13-а, тел. 291-48-30; м. Київ-1, вул. Хрещатик, 2, тел. 226-09-97, 229-24-34. Для отримання копій: тел. 293-29-78, 291-49-48, 291-49-64; факс — 293-06-29.

Можливий відпуск препаратів під реалізацію — без попередньої оплати з відстрочкою платежу. В разі замовлення великих партій можливі знижки, а також доставка їх транспортом постачальника, поштою під замовлення.

Урожай-95

БУДЕМО З ХЛІБОМ,
ЯКЩО ЗБЕРЕМО

ПЕРШИЙ сніг нового врожаю обомолодили хлібороби південного в області Кобеляцького району. А горох уже покладено у валки на кількох тисячах гектарах. Жнива прийдуть раніше щонайменше на два тижні, а з ними — оці вічні селянські приговори: «якчасно і без втрат збирати врожай».

— Перспективи на врожай добрі, — каже перший заступник голови Полтавського обласного виконкому Василь Шапран. — Отож є реальна можливість виконати державне замовлення на 600 тисяч тонн зерна.

Треба лише, аби уряд вирішив питання гарантованої оплати за проданий хліб.

У минулі роки держава розраховувалася із селянами майже за Ільфом і Петровим: здавайте зерно, а гроші одержите потім. Чекати їх доводилося не один місяць. Можливо, хоч нині буде відпрацьовано чіткий механізм вза-

єморозрахунків. Адже гроші селу вкрай потрібні саме зараз: є господарства, де ще не виплатили зарплату за лютий. Та найгостріша в них потреба для збирального комплексу — необхідно викупити палне, мастила, запчастини, нову техніку. Без неї хліб може залишитися у полі. Навантаження на комбайни в окремих районах становить 260 гектарів. Якщо реально, то наявній техніці це просто не під силу. Щоправда, стояння обсягів «підкнутити» 40 «Донів» і

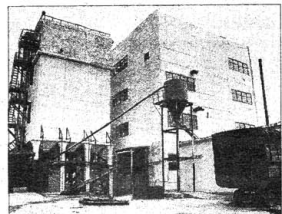
80 «Нив». Та коли б не довелось чекати нові збиральні агрегати до наступних жнив... А розробки вітчизняного комбайна дає розмов так і не зрушили. І знову ми від когось залежатимемо: як не від погоди, так від сусідів. Та оглядається вже пізно — жнива набирають темпів.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

РАДГОСП ЗБУДУВАВ ЗАВОД.
РАЗОМ ПОТРАПИЛИ ДО БОРГОВОЇ ЯМИ.

ЯК ВИЙТИ?

ДИРЕКТОРА радгоспу вмовляли, як зробити довго. І не тому, що він консерватор, — Віктор Васильович Крамаренко, директор радгоспу «Гриду», добре розумів, що власний завод з переробляння круп'яних культур — це добре. Але хто платитиме?

В області його заспокоїли — гроші знайдемо. Він і погодився. Завод почали будувати. У квітні цього року він став до ладу. Крамаренко кращих своїх людей надіслав опанувати нову для радгоспу справу. А сам кинувся вбивати відстрочку сплати кредиту. Строк надання кінчається, у радгоспний каси нуль грошей, а завод ще не заробив стільки, щоб розрахуватися з банком. Поїхав до Миколаєва, звідти до Києва. Не відмовляють, обіцяють посприяти, але неодмінно адаптують про економічну ситуацію в країні, кризу неплатежів тощо. Думаю, що багато порогів доведеться оббити директорів зі своїми листами-проханнями.

Але завод працює. Це найбільше підприємство з переробляння круп'яних культур на Півдні України.

Добиратися до Бланецького району зручно — є асфальтківка. За-

мовлення колектив підприємства виконує швидко, бо за зміну сучасне обладнання дає змогу переробити до 10 тонн гречки або проса. Є тут і олійний цех, де теж готові прийняти замовлення від фермерів, колгоспів, радгоспів. Здавалося, і проблем з відданням боргу

Переробка галузь

банкові не буде. Але завод не завантажений на повну потужність. Може, після нового врожаю поїде сюди замовник?

Щоб зацікавити його, будують при заводі і млин, відкрили й дільницю, де можна пофарбувати автомобіль. Тобто державне сільськогосподарське підприємство не збирається сидіти на пні у державі, а шукає, де і як можна заробити. А це — запору-

ка того, що і з кредитами розраховується.

Та не перспектива, а зараз Крамаренко знову кинувся вбивати гроші під палне. Врожай видався гарний, але є загроза, що жодний комбайн у поле не вийде. Не вождю ж їх запровадити! От і викодить якесь зачароване коло, з якого більшість радгоспів і колгоспів вибратись важко. Але крутість керівників, бо якщо і на селі ніхто не працюватиме, то... навіть страшно про це писати й говорити.

На знімку: директор радгоспу В. Крамаренко (ліворуч) з директором заводу М. Медуню обговорюють проблеми підприємства; новий завод.

Олександр КРЕМКО.
Фото автора.

Бланецький район
Миколаївської області.

СЕЛО НАДАЄ ПОСЛУГИ

Селянська спілка «Буковина» Кельменецького району Чернівецької області почала надавати послуги, якщо хочете користуватимуться як колективні аграрні підприємства, так і фермери. Тут узялися за реставрацію старих акумуляторних батарей.

Півники зацікавлені в тому, щоб обслуговувати автомобілі більше клієнтів. Нема проблем і зі свинцевими пластинами. Їх у достатку завезено з Томенського акумуляторного заводу на бартерних умовах.

Майстерня не обмежує потік замовників. Її працює на замовленнях і з селом.

Львівські «Карпати» матимуть підмогу

Футбол

У національній першості фінішували команди другої і третьої ліги. Ось результати матчів заключного туру у другій лізі: Фаврія — Чорноморець-2 — 1:0; ФК Львів — Явір — 3:1; Рось — Десна — 2:3; Дружба — Галичина — 1:0; Азовець — Газовик — 1:0; Титан — Сіріус — 2:1; Металург — Виктор-Металург — 1:1; Чайка — Динамо (Луганськ) — 2:0. Друга ліга — Шахтар-2 — 3:0; намо (Саки) — Шахтар — 1:1; Артемія — Шахтар — 1:1; Меліоратор — Медіта — 1:0.

Путівки до першої ліги здобули футболісти краснопольського «Яво-

ра» (Сумська обл.) і ФК «Львів», а залишили другу лігу — «Чорноморець-2» та «Шахтар» (Павлоград).

Переможцями змагань у третій лізі стали ЦСКА (Київ) та «Нива» (Миронівка), а покинули її «Таврія» (Новотроїцьк), «Шахтар» (Горлівка), «Сула» (Лубин), «Лада» (Чернівці), «Фетровик» (Хуст) і «Дністер» (Заліщики).

Іхні місця займуть переможці шести зон першості країни серед команд колективів фізкультури.

У новому сезоні третьої ліги... не буде, бо створюється нова друга ліга, яка об'єднає клуби, які виступали у другій і третій. За територіальним принципом команди розб'ють на дві зони. У кожній зоні буде по 22 команди. Треба сподіватися, що реорганізація позитивно вплине на розвиток футболу у країні і підвищить рівень змагань.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
• телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Ілюстрації з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не закликає підписувати позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 358383.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311123.